

**SVET
EVROPSKE UNIJE**

**Bruselj, 29. september 2008 (30.09)
(OR. en)**

13631/08

COMPET 365

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalnega sekretarja Evropske komisije: direktor Jordi AYET PUIGARNAU
Datum prejema:	29. september 2008
Prejemnik:	generalni sekretar/visoki predstavnik Javier SOLANA
Zadeva:	Poročilo Komisije o subsidiarnosti in sorazmernosti (Petnajsto poročilo o boljši pripravi zakonodaje, 2007)

Delegacije prejmejo priloženi dokument Komisije COM(2008) 586 konč.

Priloga: COM(2008) 586 konč.

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 26.9.2008
COM(2008) 586 konč.

POROČILO KOMISIJE

O SUBSIDIARNOSTI IN SORAZMERNOSTI

(Petnajsto poročilo o boljši pripravi zakonodaje, 2007)

POROČILO KOMISIJE

O SUBSIDIARNOSTI IN SORAZMERNOSTI

(Petnajsto poročilo o boljši pripravi zakonodaje, 2007)

1. Uvod

Sledi petnajsti letni pregled uporabe načel subsidiarnosti in sorazmernosti, ki ga Komisija predloži Evropskemu svetu in Evropskemu parlamentu v skladu s protokolom, priloženim Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti. Za razliko od pregledov preteklih treh let ta pregled ne zajema širših vprašanj boljše pravne ureditve, ker so bila ta obravnavana v Drugem strateškem pregledu boljše pravne ureditve v Evropski uniji¹.

V pregledu sta poudarjena tudi dva razvojna dosežka v letu 2007, ki vplivata na način uporabe subsidiarnosti in sorazmernosti. Po eni strani gre za ustanovitev odbora za oceno učinka, kar je vodilo k povečanemu spremljanju subsidiarnosti in sorazmernosti v ocenah učinka Komisije. Drugi dosežek pa je bil sporazum o novi pogodbi, ki bo, če bo ratificirana, nacionalnim parlamentom podelila pomembno novo vlogo pri ocenjevanju uporabe teh dveh načel.

2. Pravni in institucionalni okvir

2.1 Načeli subsidiarnosti in sorazmernosti

Splošni opredelitvi subsidiarnosti in sorazmernosti najdemo v členu 5(2) in (3) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti (PES). Protokol 30 k Pogodbi vsebuje dodatne podrobnosti o načinu uporabe teh načel.

Subsidiarnost je vodilno načelo za razmejitev odgovornosti med državami članicami in EU, ki pove, *kdo mora ukrepati*. Če ima Skupnost izključno pristojnost na zadevnem področju, ni dvoma o tem, kdo mora ukrepati, torej se subsidiarnost ne uporabi. Če pa si Skupnost deli pristojnost z državami članicami, načelo jasno določa domnevo v korist decentralizacije. Skupnost ukrepa samo, če države članice ne morejo zadovoljivo doseči ciljev (preskus potrebnosti) in jih lažje doseže Skupnost (preskus dodane vrednosti ali primerjava učinkovitosti).

¹ COM(2008) 32 z dne 30. januarja 2008.

Subsidiarnost je dinamičen koncept in njegovo ocenjevanje se bo sčasoma razvijalo. Skupnosti dopušča razširitev dejavnosti v mejah njenih pristojnosti, kadar okoliščine to zahtevajo, obratno pa pomeni omejitev ali opustitev dejavnosti, kadar ta več ne vzdrži preskusa subsidiarnosti².

Sorazmernost je vodilno načelo pri opredelitvi, kako mora Unija izvajati svoje pristojnosti, tako izključne kot tudi deljene (*Kakšni morata biti oblika in narava dejavnosti EU?*). Člen 5 PES in Protokol določata, da ukrepi Skupnosti ne smejo prekoračiti okvirov, potrebnih za doseganje ciljev Pogodbe. Vsaka odločitev mora dati prednost najmanj zahtevni možnosti.

2.2 Načini uporabe, možnost pripomb in naknadna kontrola

Vse institucije Unije morajo pri izvajanju svojih pristojnosti upoštevati obe načeli. Posebne obveznosti so določene v Protokolu in Medinstitucionalnem sporazumu o subsidiarnosti iz leta 1993³. Sledi povzetek nekaterih ključnih elementov, medtem ko so spremembe, ki bi jih uvedla Lizbonska pogodba, predstavljene v oddelku 4.1.

Komisija mora: opraviti obsežna posvetovanja pred predložitvijo zakonodajnih predlogov, v obrazložitvenem memorandumu k vsakemu zakonodajnemu predlogu navesti razloge, zakaj meni, da predlog upošteva subsidiarnost in sorazmernost, ter upoštevati breme, ki ga nosijo Skupnost, nacionalne vlade, lokalni organi, gospodarski subjekti in državljani. Kot je razloženo v oddelku 3.1, sistem Komisije za oceno učinka zagotavlja, da so vsi pomembni predlogi skrbno analizirani z vidika subsidiarnosti in sorazmernosti.

Evropski parlament in Svet morata predložiti utemeljitev v zvezi s subsidiarnostjo, če njune spremembe vplivajo na obseg dejavnosti Skupnosti⁴. Če se uporabi posvetovalni postopek ali postopek sodelovanja, mora Svet obvestiti Parlament o svojem stališču glede uporabe subsidiarnosti in sorazmernosti, ki ga navede v obrazložitvi⁵.

Evropski ekonomsko-socialni odbor in Odbor regij izrazita svoje mnenje, kadar sta zanj zaprosena ali na lastno pobudo. Prav tako lahko Konferenca odborov za evropske zadeve (Conference of European Community Affairs Committees – COSAC) izrazi svoje mnenje o uporabi načela subsidiarnosti⁶.

Komisija od septembra 2006 posreduje nove zakonodajne predloge nacionalnim parlamentom in jih povabi k sodelovanju. Čeprav se ta izmenjava ne nanaša samo na uporabo načel subsidiarnosti in sorazmernosti, temveč na dosti širše področje, je veliko pripomb nacionalnih parlamentov povezanih s tema načeloma.

Nazadnje pa lahko Sodišče in Sodišče prve stopnje preverita zakonitost aktov institucij glede na skladnost z načelom subsidiarnosti.

² Člen 3 Protokola.

³ Sprejet 17. novembra 1993, UL C 329, 6.12.1993, str. 132.

⁴ Točka 3 oddelka 2 Medinstitucionalnega sporazuma o subsidiarnosti iz leta 1993.

⁵ Člen 12 Protokola.

⁶ Točka 6 Protokola o vlogi nacionalnih parlamentov v Evropski uniji, Amsterdamska pogodba.

3. Kako je v letu 2007 Komisija uporabila načeli

3.1 Ocene učinka in odbor za oceno učinka

Komisija pri svojem vsakdanjem delu razvoja novih političnih pobud upošteva subsidiarnost in sorazmernost, razvoj ocen učinka pa pomeni dodatno stopnjo natančnega pregleda. Sistem Komisije za oceno učinka omogoča bolj utemeljeno odločanje v celotnem zakonodajnem postopku. Večja kakovost predlogov je zagotovljena s tem, da pobude temeljijo na preglednih dejstvih, prispevkih zainteresiranih strani ter temeljiti in celostni proučitvi gospodarskih, družbenih in okoljskih vplivov različnih načinov obravnavanja tematike. Analiza subsidiarnosti in sorazmernosti je ključni vidik tega pristopa.

Ocena učinka se je ustalila v delovni praksi in pri odločanju Komisije, hkrati pa je treba sistem še naprej razvijati. Ključni razvojni dosežek je bila ustanovitev odbora za oceno učinka novembra 2006, da bi se zagotovila neodvisna podpora in nadzor kakovosti ocen učinka, ki so jih pripravile službe Komisije⁷. Mnenja odbora za oceno učinka so formalno vključena v notranje odločanje Komisije, od medoddelčnega posvetovanja do dokončnega sprejetja s strani kolegija. Dostopna so tudi drugim institucijam in javnosti, potem ko je zadevna pobuda Komisije sprejeta. Odbor za oceno učinka v svojih mnenjih pogosto priporoča precejšnje izboljšave bistvenih elementov ocen učinka, vključno s subsidiarnostjo in sorazmernostjo. Nekaj primerov je v oddelku 3.2⁸.

Na podlagi dela odbora za oceno učinka in zunanje ocene sistema za oceno učinka je Komisija sklenila, da bo poskrbela za boljše delovanje usmerjanja v zvezi z analizo subsidiarnosti in sorazmernosti v revidiranih smernicah za oceno učinka, ki naj bi bile sprejete v drugi polovici leta 2008. Smernice bodo vsebovale jasna vprašanja, tesno povezana s protokolom 30 k Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti, s katerimi se bo vsaka ocena učinka morala ukvarjati. Revidirane smernice bodo poudarile sporočilo, da morajo ocene učinka, za katere je značilno proučevanje problemov, ki se jih je mogoče lotiti z ukrepi na ravni EU, upoštevati dejstvo, da imajo problemi in ukrepi za njihovo reševanje lahko različne učinke v posameznih državah članicah in regijah Unije⁹.

Te spremembe bodo Komisiji pomagale zagotoviti natančnejšo in preglednejšo analizo in utemeljitev predlogov kot kdaj koli prej. To je bistvenega pomena glede na večjo vlogo, ki jo bodo imeli nacionalni parlamenti, če bo Lizbonska pogodba začela veljati.

3.2 Primeri, kako je Komisija uporabila načeli

Ta oddelek prikazuje, kako je Komisija proučila subsidiarnost in sorazmernost v svojih ocenah učinka ter svoje predloge na koncu preusmerila ali opustila.

Leta 2007 sta bila na podlagi analize v ocenah učinka blokirana dva predloga s področja prava gospodarskih družb. Prvi se je nanašal na predlagano *Priporočilo o sorazmernosti med kapitalom in nadzorom v družbah, ki kotirajo na borzi*. Ocena učinka je prišla do sklepa, da z vidika sorazmernosti ni jasno, ali sta direktiva ali priporočilo najmanj zahtevna načina za zmanjšanje tveganja zasebnega črpanja koristi s strani oseb z dostopom do notranjih

⁷ „Izboljšanje podpore in nadzora kakovosti ocen učinka Komisije – odbor za oceno učinka“, SEC(2006) 1457.

⁸ Za pregled prvega leta delovanja odbora za oceno učinka glej SEC(2008) 120 z dne 30. januarja 2008.

⁹ http://ec.europa.eu/governance/impact/key_en.htm.

informacij v državah članicah EU. Sledil je sklep, da kombinacija tržnih sil, zakonodajne pobude držav članic in obstoječ pravni okvir Skupnosti zadoščajo in da bi bilo sprejetje nadaljnjih ukrepov ob pomanjkanju empiričnih dokazov o obstoju in obsegu razlastitve delničarjev lahko povezano s tveganjem, da bi se izdajateljem in kontrolnim delničarjem naložili precejšnji stroški brez sorazmernih koristi¹⁰.

Druga zadeva s področja prava gospodarskih družb se je nanašala na predlog *Direktive o čezmejnem prenosu registriranih sedežev*. Ocena učinka je razkrila, da učinki obstoječe zakonodaje na čezmejno mobilnost (Direktiva o čezmejnih združitvah) še niso znani in da je mogoče pričakovati, da bo Sodišče v bližnji prihodnosti razjasnilo vprašanje prenosa registriranega sedeža. Posledično je ocena učinka ugotovila, da direktiva ni sorazmeren odziv na ta problem in da bi bilo primerneje počakati na celotno oceno učinkov omenjenega razvoja ter boljšo opredelitev potrebe in obsega ukrepov EU¹¹.

Veliko pobud je bilo znatno spremenjenih kot odziv na natančne preglede odbora za oceno učinka. Tako je na primer *Pobuda o kakovosti izobraževanja učiteljev*¹² natančneje opredelila možno podporno vlogo pobud EU z vidika pristojnosti države članice. Prav tako se je za *Akcijški načrt o učinkoviti konzularni zaščiti v tretjih državah*¹³ natančno ponovno preverila potreba po ukrepanju na ravni EU in predlagal skromnejši pristop.

Predlog *Direktive o čezmejnem izvrševanju sankcij na področju varnosti v cestnem prometu* je prvotno imel dva ločena dela: prvi naj bi ustvaril učinkovit sistem čezmejnega izvrševanja, ki bi zagotavljal spremljanje vseh kršitev hitrosti, ki jih vozniki iz ene države članice storijo v drugi državi članici; drugi pa naj bi zagotovil skladnost nacionalnih praks izvrševanja na področju varnosti v cestnem prometu z določenimi zahtevami v zvezi s številom izvedenih kontrol in nadaljnjimi ukrepi po registriranih kaznivih dejanjih. Odbor za oceno učinka je v svojem mnenju o osnutku ocene učinka zahteval jasno razločevanje obeh delov predloga in ločeno oceno vsakega dela posebej z vidika dodane vrednosti EU, sorazmernosti in subsidiarnosti. Marca 2008 je Komisija sprejela predlog samo glede prvega dela prvotnega osnutka, del o zahtevah za nacionalne sisteme izvrševanja pa je izpustila¹⁴.

¹⁰ SEC(2007) 1705.

¹¹ SEC(2007) 1707.

¹² COM(2007) 392.

¹³ COM(2007) 767.

¹⁴ COM(2008) 151.

4. Kako so načeli uporabili drugi akterji

4.1 Nacionalni parlamenti

Lizbonska pogodba bo, če bo ratificirana, uvedla mnoge spremembe glede vloge nacionalnih parlamentov pri pripravi zakonodaje EU¹⁵. Med najpomembnejše novosti spada uvedba predhodnega političnega nadzora in naknadnega sodnega nadzora nad uporabo načela subsidiarnosti. Predhodni politični nadzor bi bil zagotovljen z uvedbo mehanizma zgodnjega opozarjanja. To bi nacionalnim parlamentom omogočilo, da dajo obrazloženo mnenje, kadar menijo, da evropski zakonodajni predlog ne upošteva načela subsidiarnosti¹⁶. Nacionalni parlamenti bi bili sistematično obveščeni o vseh zakonodajnih predlogih in bi imeli, razen v upravičenih nujnih primerih, na razpolago osem tednov, da izrazijo svoja stališča¹⁷. Pogodba predvideva dva mehanizma glede na število prejetih odgovorov nacionalnih parlamentov – „rumeni karton“ in „oranžni karton“ –, ki vodita do ponovne proučitve in možnega umika predloga. V zvezi z naknadnim sodnim nadzorom bi Pogodba vsebovala nove določbe za nacionalne parlamente in Odbor regij o predložitvi domnevnih kršitev načela subsidiarnosti Evropskemu sodišču¹⁸.

Komisija od leta 2006 pošilja vse nove pobude nacionalnim parlamentom po postopku, ki se razlikuje od tega mehanizma zgodnjega opozarjanja, čeprav mu je z nekaterih vidikov podoben. Prav tako je uvedla postopek za odgovore na njihova mnenja¹⁹. Do decembra 2007 je Komisija prejela 166 mnenj od 25 nacionalnih parlamentov v 19 državah članicah. Ta so se nanašala na 86 besedil Komisije²⁰.

Subsidiarnost in sorazmernost sta bili pomembni temi med vprašanji, ki so jih postavili nacionalni parlamenti. Na primer:

- Nemški Bundesrat (zvezni svet) je menil, da predlog o okviru za zaščito tal²¹ ni upošteval načela subsidiarnosti, francoski senat pa, da informacije o stroških določb o onesnaženju tal niso bile zadostne, da bi se lahko preverilo, ali je bilo upoštevano načelo sorazmernosti. Kot je navedeno v oddelku 4.2, je bil predlog predmet dejavnih razprav o subsidiarnosti in sorazmernosti tako v Evropskem parlamentu kot tudi v Svetu.
- Francoski senat in nemški Bundesrat sta oba izrazila dvome glede potrebe po predlogu o varnosti cestne infrastrukture²². V Evropskem parlamentu so se mnenja razhajala: večina poslancev je bila za večjo prizadevnost Komisije, drugi pa so temu nasprotovali iz razlogov subsidiarnosti.

¹⁵ Protokola št. 1 in 2.

¹⁶ To se nanaša na: predloge Komisije, pobude skupine držav članic (prim. sodelovanje v kazenskih zadevah), pobude Evropskega parlamenta, zahteve Evropskega sodišča, priporočila Evropske centralne banke in zahteve Evropske investicijske banke za sprejetje evropskega zakonodajnega akta.

¹⁷ Člen 4 Protokola o vlogi nacionalnih parlamentov v Evropski uniji.

¹⁸ Člen 8 Protokola o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti.

¹⁹ „Agenda državljanov – Doseganje rezultatov za Evropo“, COM(2006) 211.

²⁰ Priloga 1 vsebuje podrobnejši pregled mnenj.

²¹ COM(2006) 232.

²² COM(2006) 569.

- Francoski senat je izrazil mnenje, da Komisija svojega predloga o reformi trga sadja in zelenjave²³ ni upravičila z vidika subsidiarnosti in sorazmernosti. Da bi povečala jasnost glede teh točk, je Komisija pri razpravi v okviru Sveta spremenila in dopolnila uvodni del besedila.
- Folketing (danski parlament) in Riksdag (švedski parlament) sta sprožila vprašanje subsidiarnosti v zvezi z Zeleno knjigo o tobaku²⁴ ter izjavila, da naj bi se ta vprašanja raje obravnavala na nacionalni ravni.

Omeniti je treba, da je bilo 35 mnenj oblikovanih v okviru dveh koordiniranih akcij o subsidiarnosti, ki ju je vodil COSAC in sta se začeli izvajati konec leta 2006. Leta 2007 je COSAC sprožil še eno tovrstno akcijo, ki se je osredotočila na Okvirni sklep Sveta o boju proti terorizmu²⁵. Do konca januarja 2008 se je udeležilo 29 od 40 zakonodajnih teles. Akcija je bila zasnovana kot simulacija postopkov, predlaganih v Lizbonski pogodbi, ne glede na to, ali so bile dosežene večine, potrebne za sprožitev nadaljnjih ukrepov. House of Commons (spodnji dom britanskega parlamenta) je nasprotoval predlogu iz razlogov subsidiarnosti, Bundestag (nemški zvezni parlament) pa iz razlogov sorazmernosti. Več zakonodajnih teles je menilo, da je bila utemeljitev glede subsidiarnosti nezadostna. Vsa zakonodajna telesa so dvomila o dodani vrednosti ukrepanja Unije v primerjavi z ukrepanjem Sveta Evrope.

4.2 Evropski parlament in Svet

Evropski parlament in Svet sta se večkrat ukvarjala z vprašanji subsidiarnosti in sorazmernosti.

V okviru razprav o *Okvirni direktivi o morski strategiji* je Parlament na prvi obravnavi spremenil predlog Komisije z uvedbo poostrene in pravno zavezujoče obveznosti doseganja rezultatov. Zatem so nekatere države članice trdile, da bi glavni cilj direktive, kakor jo je spremenil Parlament („dosega ali ohranitev dobrega okoljskega stanja v morskem okolju“), lahko bil sporen z vidika sorazmernosti. Te države članice je skrbelo, da bi bilo izvajanje okvirne direktive v določenih primerih povezano z nesorazmernimi stroški, zato so zahtevale klavzulo, ki bi to preprečila. Na drugi obravnavi se je Evropski parlament dogovoril glede nove opredelitve cilja („sprejeti potrebne ukrepe za dosego“) in tudi navedel, da državam članicam pod določenimi pogoji ni treba sprejeti posebnih ukrepov, če bi bili stroški ob upoštevanju tveganj za morsko okolje nesorazmerni. Nekatere države članice so menile, da je dogovorjena zaščitna klavzula o stroških sama nesorazmerno previdna, in so se zato vzdržale glasovanja v Svetu ter s tem izrazile svoje mnenje, da je bila direktiva po nepotrebnem oslABLJENA.

Svet si je v okviru razprav o *Direktivi o varstvu tal* decembra 2007 prizadeval, da bi imele države članice več manevrskega prostora ter da bi se zmanjšali stroški izvajanja direktive. Kljub temu so nekatere države članice še naprej trdile, da spada politika varstva tal v nacionalno pristojnost in da predlog ne upošteva načel subsidiarnosti in sorazmernosti. Čeprav je Odbor za pravne zadeve Evropskega parlamenta sprejel mnenje, v katerem je ta predlog zavrnil iz razlogov subsidiarnosti, Evropski parlament tega mnenja ni upošteval.

²³ COM(2007) 17.

²⁴ COM(2007) 27.

²⁵ COM(2007) 650.

Kot je navedeno v oddelku 2.2, bi Svet in Evropski parlament morala predlagane spremembe, ki vplivajo na obseg dejavnosti Skupnosti, preveriti z vidika subsidiarnosti in sorazmernosti. Majhno število sprememb, pri katerih se to dejansko zgodi, odraža večje težave, ki jih imata Evropski parlament in Svet pri pripravi ocen učinka pomembnih predlaganih sprememb, še zlasti, če se te v okviru političnih razprav spremenijo, ločijo ali združijo, preden se o njih glasuje. Pregled „Skupnega pristopa k oceni učinka“²⁶, ki bo potekal leta 2008, je za Svet, Evropski parlament in Komisijo priložnost, da razpravljajo o načinih olajšanja ocene sprememb.

4.3 Odbor regij

Odbor regij je marca 2007 vzpostavil interaktivno mrežo za spremljanje subsidiarnosti, ki sloni na testnih fazah, izvedenih v letih 2005 in 2006. Mreža je namenjena predvsem lokalnim in regionalnim organom, vendar pa so tudi institucije EU in nacionalni organi vabljeni k sodelovanju. Organizirana je na interaktivni spletni strani²⁷. Registrirani uporabniki prejmejo elektronsko opozorilo, kadar je treba preveriti skladnost novega dokumenta politike Komisije z načelom subsidiarnosti. Po tem pozivu prek mreže imajo uporabniki na voljo približno šest tednov, da Odboru regij posredujejo svoje pripombe (na standardiziranem elektronskem obrazcu). Ta elektronska platforma želi med drugim pomagati Evropski komisiji in Odboru regij pri izvajanju njunega sporazuma o sodelovanju iz novembra 2005, na podlagi katerega obe strani opredelita prednostne naloge, ki zahtevajo posebno spremljanje z vidika subsidiarnosti in sorazmernosti.

4.4 Sodišče

Leta 2007 je bila potrjena ustaljena sodna praksa glede načel subsidiarnosti in sorazmernosti. Sodišče prve stopnje je v dveh zadevah v obliki dopolnilnih sodnih izrekov (*obiter dicta*) navedlo zanimive pripombe glede subsidiarnosti in nadalje obdelalo uporabo načela sorazmernosti na področju konkurenčnega prava.

V zadevi T-374/04 *Nemčija proti Komisiji*²⁸ je Sodišče prve stopnje povežalo dokazno breme Komisije pri izvajanju nadzornih pooblastil na podlagi sekundarne zakonodaje z načelom subsidiarnosti. Sodišče prve stopnje je obravnavalo ugovor Nemčije proti odločbi Komisije o nacionalnem načrtu za dodelitev pravic do emisije toplogrednih plinov, v kateri je Komisija zavrnila pravila o naknadnih prilagoditvah navzdol, ki jih je predlagala Nemčija, z obrazložitvijo, da kršijo Direktivo 2003/87/ES²⁹. Sodišče prve stopnje je proučilo zakonitost odločitve Komisije, da je Nemčija kršila merila direktive. V svoji sodbi se je ukvarjalo z vprašanjem delitve pristojnosti med Komisijo in državami članicami na tem področju. Sklenilo je: kadar ne obstaja nikakršno pravilo Skupnosti, ki bi jasno in natančno določalo obliko in metode, ki jih države članice morajo uporabiti, da zagotovijo učinkovitost direktiv, mora Komisija v skladu s potrebnim pravnim standardom dokazati, da so instrumenti, ki so jih uporabile države članice, v nasprotju s pravom Skupnosti. Prav tako je sklenilo, da mora Komisija, kadar gre na nekem področju za deljeno pristojnost med ES in njenimi državami članicami, dokazati, do katere mere so pristojnosti držav članic omejene. Nazadnje je Sodišče prve stopnje sklenilo, da Komisiji ni uspelo v skladu s potrebnim pravnim standardom

²⁶ Sprejet v okviru Medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje iz leta 2003.

²⁷ <http://subsidiarity.cor.europa.eu>.

²⁸ Sodba z dne 7. novembra 2007 – še neobjavljeno.

²⁹ Direktiva 2003/87/ES (UL L 275, 25.10.2003, str. 32) (trgovanje z emisijami).

dokazati, da naknadne prilagoditve navzdol nasprotujejo ciljem Pogodbe, in razveljavilo zadevni del odločbe.

V zadevi *Minin proti Komisiji*³⁰ je Sodišče prve stopnje potrdilo obrazložitev svojih sodb v zadevah *Yusuf in Ayadi*³¹. To jasno kaže, da se načelo subsidiarnosti ne uporabi v zvezi z gospodarskimi sankcijami proti tretjim državam. Vendar pa je Sodišče prve stopnje še navedlo, da je, tudi če bi se uporabilo načelo subsidiarnosti, „očitno, da se enotno izvajanje resolucij Varnostnega sveta v državah članicah lažje doseže na ravni Skupnosti kot na nacionalni ravni“.

V zadevi *Alrosa*³² je Sodišče prve stopnje prvič uporabilo načelo sorazmernosti v zvezi z odločbami na podlagi člena 9 Uredbe št. 1/2003³³ o izvajanju pravil konkurence. Ta člen se nanaša na obveznosti, ki jih podjetja prevzamejo, Komisija pa jih razglasi za zavezujoče. V središču te zadeve je bil Komisiji priglašeni trgovinski sporazum med dvema podjetjema, dejavnima na trgu za proizvodnjo in dobavo surovih diamantov. Eno podjetje se je zavezalo Komisiji, da bo prenehalo kupovati od druge stranke, kar je Komisija razglasila za zavezujoče v odločbi na podlagi člena 9. Drugo podjetje je tej odločbi ugovarjalo med drugim iz razloga, da je kršila načelo sorazmernosti. Trdilo je, da je popolna prepoved dobave drugi stranki nesorazmerna. Sodišče prve stopnje je potrdilo, da mora Komisija upoštevati načelo sorazmernosti, čeprav člen 9 tega načela izrecno ne omenja, saj gre za splošno načelo prava Skupnosti. Sklenilo je, da popolna prepoved vsakršnih trgovinskih odnosov krši načelo sorazmernosti, in razveljavilo odločbo³⁴.

5. Sklepne ugotovitve

Zgornjo analizo lahko povzamemo v obliki treh splošnih ugotovitev. Prvič: leta 2007 je vsak od akterjev sistema, na nacionalni in evropski ravni, prispeval svoj delež k zagotavljanju natančnega pregleda predlogov Skupnosti z vidika skladnosti z načeloma subsidiarnosti in sorazmernosti. Izkazalo se je, da to dobro deluje. Drugič: postopek natančnega pregleda se izboljšuje na številne načine; na Komisiji s krepitvijo sistema za oceno učinka, pa tudi v nacionalnih parlamentih in Odboru regij. Tretjič: dejstvo, da so nacionalni parlamenti in institucije EU postavile podobna vprašanja, odraža vedno večjo stopnjo soglasja glede tega, kaj subsidiarnost in sorazmernost pomenita v praksi. Komisija bo še naprej pozorno sledila temu razvoju.

³⁰ Zadeva T-362/04, sodba z dne 31. januarja 2007, ZOdl. 2007, str. II-2003.

³¹ Zadeva T-306/01 *Yusuf in Al Barakaat International Foundation proti Svetu* [2005] Zodl. II-3533, točke 112 do 116, in zadeva T-253/02 *Ayadi proti Svetu* [2006] Zodl. II-2139, točke 87 do 89.

³² T-170/06, sodba z dne 11. julija 2007, še neobjavljeno.

³³ UL L 1, 4.1.2003, str. 1.

³⁴ Omeniti je treba, da je Komisija vložila pritožbo zoper to sodbo.

Priloga 1: Število mnenj, prejetih od nacionalnih parlamentov

	Zakonodajno telo	Prejeta mnenja
1	FR Sénat	40
2	DE Bundesrat	21
3	UK House of Lords	18
4	SE Riksdag	17
5	PT	13
6	DK Folketing	12
7	CZ Sénat	11
8	IE (Joint EU Committee)	5
9	NL (oba domova)	3
10	DE Bundestag	3
11	LT Seimas	3
12	FR Assemblée nationale	2
13	BE Sénat	2
14	UK House of Commons	2
15	HU	2
16	LUX	2
17	EE Riigikogu	2
18	CZ Chambre des députés	1
19	IT Camera dei Deputati	1
20	BE Chambre des Représentants	1
21	PL Sejm	1
22	PL Senat	1
23	FI	1
24	SI	1
25	SK	1
	Skupaj:	166